

ACTE I

En anar a veure "L'hort dels cirerers" és inevitable no deixar-se endur pels sentiments que crea el fet de saber-se que es tracta de l'últim muntatge que es realitza en aquest entorn, mític ja de per si, i em fa l'efecte que més encara un cop situat, si és que arriba, finalment a la Ciutat del Teatre. Per tant aquesta premissa afavoreix la "lectura" de l'obra des d'un doble vessant que més aviat no l'afavoreix.

D'una banda, la pròpia d'un text dramàtic, en tant que reflexió sobre la destrucció d'un món aristocràtic que desapareix, com ja havia endegat a "La gavina"; de l'altra, la lectura metateatral, la desaparició física d'un espai que va més enllà del merament teatral. El Lliure ha estat i és un focus d'irradiació cultural i punt de trobada inevitable al barri de Gràcia, cal veure com es pot reconduir aquesta evidència.

ACTE II

Si he de ser sincer, no trobo el text (amb l'aportació d'Oliver) tan poètic ni amb tan abast reflexiu com "La gavina" però, malgrat aquest fet, condicionat per una lectura anterior, l'obra juga amb prou elements com per fer-la atemporal i, per tant, viva, clàssica. Els vells

Entre dos mons: L'hort dels cirerers

David Serrano Blanquer

ideals, siguin en forma de cirerers o de joves poetes, desapareixen davant la força inexorable tant del pas del temps (la florida) com de la modernitat (cases d'estiuejants). En aquest sentit, la primera part resulta excessivament freda, la qual cosa es tradueix en una actuació a la qual li manca tensió, especialment en els casos de Jordi Bosch i d'Anna Lizaran; potser no era el seu millor dia. Però l'obra millora en la segona part, ajudada per un *tempo* molt més dinàmic, i afavorit per una major dramatització dels esdeveniments. Aquí sí que trobem el millor Jordi Bosch, Pep Cortès i Manuel Dueso, però, per a mi, i ja fa temps que ho penso i ho dic (sobretot des de "Galatea"), Anna Lizaran no matisa els registres com solia fer-ho, i els seus personatges acaben recordant-te inevitablement, es diguin com es diguin i siguin els que siguin, a Anna Lizaran; el mateix que passa amb el Flotats; per molt bons que siguin, que ho són; sé que dir això és anar contra corrent, però és de justos deixar-ho escrit, tot esperant una millor oportunitat.

Autor: Anton P. Txèkhov

Traducció: Joan Oliver

Direcció: Lluís Pasqual

Intèrprets: Jordi Bosch, Pep Cortès, Manel Dueso, Tilda Espluga, Nacho Fresneda, Francesc Garrido, Anna Lizaran, Teresa Lozano, Fermí Reixach, Santi Sans, Bea Segura, Rosa Vila, Jaume Girona, Raimon Molins, Sergi Germán Almendros, Nies Jaume, Mireia Llunell, gossa.

Producció: Fundació Teatre Lliure
Barcelona, febrer de 2000

En definitiva, és en aquesta segona part quan la voluntat de Txèkhov de fer d'aquesta obra més una "farsa" que no un "drama" qualla, encara que sigui amb petits matisos: hi ha algunes excentricitats, com la del gosset i la seva mestressa, que no aporten res de nou i crec que despisten més que no centren.

L'escenografia, des del punt de vista visual i, sobretot, sentimental, resulta impactant. Pasqual ha sabut tocar la fibra sensible dels lliuristes i ha fet tot un exercici d'enginy mitjançant la descomposició proposada pel contigut de l'obra paral·lelament al desmuntatge de l'escenografia (mobiliari, cortinatges, finestres, taulons d'envans, etc.), cosa que pren sentit només si posem per davant la lectura sentimental que no la pròpiament dramàtica; és una solució digna, que entenc per totes les connotacions que té, però que més aviat fa la impressió d'estar només davant d'un homenatge (la maqueta del teatre acaba de reblar el clau) que no pas d'una posta en escena *com il faut*.

RIDAS
OPTICS

AL VOSTRE
SERVEI
DES DE 1945

Via Massagué, 32 - Tel. 93 725 13 36
Rambla, 41 - Tel. 93725 99 67
08202 SABADELL

PEIX i MARISC
J. BARBERÁ

Tels. 93 714 52 87 - 93 714 55 40
Castellar del Vallès

RESTAURANT
cuina de mercat

Can Jèu

Pintor Borrassà, 43-47 • 08205 SABADELL
Tels. 93 727 70 42 - 93 726 27 91

ACTE III

Darrerament sembla que la tuberculosi em persegueixi: Salvat-Papasseit, Nonell al MAM, a la seva manera Kafka al MACBA, etc., omplen les meves lectures i visites. La sensació que queda al final, amb tots els peròs que vulgueu, és la percepció que la visió que es té del món des de qualsevol d'aquests personatges al llindar de llurs vides, és la del visionari, la de qui, sabent que se'n va, veu ja en el més enllà el món que hem creat i el que ens queda. Txèkhov apunta en aquest sentit el final de la vida aristocràtica de la Rússia de 1904. Ell, que ha viscut de prop aquest món, intueix el relleu de la burgesia tradi-

cional per un nou món mal dirigit per uns nou-rics sense cap tipus de sensibilitat ni cultural ni social, ara hi afegiríem mediambiental; no diu res d'antiquat... Hi trobem, a més, els elements que el caracteritzen: la posta en primer pla de la quotidianitat provinciana en decadència (des d'una perspectiva punyent, selectiva, amb traç gruixut -d'aquí el terme "farsa"-: impressionista); la fidelitat malaltissa dels servents: aferrats a una realitat que ells més que no cap altre, s'entesten a no voler que desaparegui; la dilapidació dels capitals pels personatges que descobreixen que hi ha un altre món, ni millor ni pitjor, més enllà de Rússia; o la presència, indispensable (i

visionària, crec) dels personatges que posen la utopia davant de tot, vertaders precursors d'una revolució que s'ensuma, per propera. Aquesta constatació és un dels elements que ens fa entendre els matisos del posicionament de Txèkhov: crític, extremadament crític i pessimista (ni que sigui rere la cortina del *vaudeville*), però alhora amb una punta intel·ligent d'esperança, ni que sigui per la necessitat de creure en les utopies.

Anna Lizaran "L'Hort dels cireres"

FOTO: TEATRE LLIURE